

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consilia || Salomonis, || Sive || Collecta Salomonis || Axiomata

Maxime Necessaria Homini, ut se ipsum sapienter dirigat ; E Gallico In
Latinum versa, revisa & amplicata per Auctorem, cum Indicibus
necessariis

Continuatio || Consiliorum || Sapientiae, || Sive || Axiomatum || Salomonis -
Maxime Necessariorum Homini, ut se ipsum sapienter dirigat ; Cum
Reflexionibus Sup hac Axiomata

Cureau De Lachambre, Pierre

Coloniæ Agrippinæ, 1694

XIV. Vnusquisque in arte sua sapiens est. Eccl. 38.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37901

& Sapiens absconditus in cavernis, & derelictus in solitudine non desinit esse Magister tot parvorum ingeniorum, tam superbiorum quam vituperandorum, quæ in urbibus tricæ & hypocrites adorationi exhibent.

REGULA DECIMAQUARTA.

Unusquisque in arte sua Sapiens est. Eccl. 38.

PARAPHRASIS.

Quilibet est sapiens, dummodo exerceat eam artem, quam placuit naturæ ipsi assignare.

REFLEXIO.

SI vis esse ex numero Majorum, & homo felix, & si deliberas super conditione, quomodo te debeas stabilire, sis, si possibile est, satis illuminatus, ut invenias eam conditionem, quæ tibi congruit, ad te spectat & tibi magis propria videtur.

Elige

Elige bene, aspice & considera te ipsum, & penetra, quid particularitatis habeas in tua persona: examina tuos motus, tuas inclinationes, tuas intimas cognitiones, & vocem secretiorem tui cordis & animi. Conare percipere, quid tuus instinctus à te requirat, & quod cælum & natura te vocant.

Uno verbo, scias bene tuam conditionem, quid sis, & non permittes, ut tuum talentum natum pro magnis actibus abscondatur coram tuis propriis oculis sub veste alicujus Artificis, aut Mercatoris, nec ut apud te fiat, quod in majori parte Provinciarum accidit: Nulla enim est Provincia, in qua non relicta fuerit vivere & mori tales personæ, quæ tantum valebant, quod tamen nemo, nec ipse famet sciebant, quia non exercebant professionem, in qua illorum ingenium & aliæ dotes debuissent se ostendere.

Perdere magnos & excellentes viros est res, quæ ubique accidit. Id vero magis funestum, quod nemo desuper negligatur, & nemo cognoscat, nos eos perdidisse, nec etiam eos habuisse.

Nota quod Deus non sit solummodo
constitutor, & Inventor, sed & distribu-
tor professionum & officiorum. Ad mini-
mū hæc est ejus Providentia, quæ curam
habet eligendi in qualibet provincia per-
sonas capaces exercitiorum, & quæ eos
elegit, conferendo illis ab ipsorum nati-
vitate qualitates proprias, per quas eo
perveniunt, & admirabiles redduntur.

Nota pariter, quod inter nos non sint aliæ
personæ, quæ possint esse singulariter &
valde utiles ac honorabiles Reipublicæ,
quàm illæ, quas vel fors vel fortuna aut
judiciosa electio suorum parentum stabi-
lavit in officiis, ad quæ divina Sapiencia il-
los præordinavit.

Certum est quod modò, tam bene
quàm olim inveniantur Parisiis & in aliis
Europæ locis multa talenta & dona emi-
nentia distributa pluribus Juvenibus
per ipsam naturam, quæ illos destina-
vit aliquando futuros Capitaneos, Præ-
latos, Judices, Doctores, Architectos,
Pictores, & unumquemlibet incompara-
bilem in suo officio, exercitio, & arte.
quem-

quemlibet pro honore suæ nationis, dignum ut suum officium gloriosè exerceat.

Sed quemadmodem accidit per malitiam fortunæ, vel defectum occasiois, vel per stultitiam Infantum, vel per negligentiam & ignorantiam Conducitorum Juventutis, ut aliquis aliam, quam suam eligat Conditionem: Sicut qui natus est pro Pictore, accipiat professionem militis; alius, qui natus est pro Architecto, fiat Mercator, ad exemplum parentis; alius verò Prælatus, qui haberet potius esse Capitaneus: Ita etiam accidit, ut in civitatibus & Regnis, quibus Providentia præparavit plures homines excellentes suis manibus efformatos cum excellentibus qualitatibus, & promittebant res admirabiles, & tamen nihil in tam parvo numero appareat eisdem, quàm homines pulchri Ingenii & primarii Magistri digni admiratione. Major pars nostrorum Palatiorum plena & dives operum antiquorum. Est pauca quæ in hodiernum diem admittuntur, sunt residua Antiquitatis, quæ

videntur in nostras venisse manus ut nobis exprobrent, quamvis etiam injustè impotentiam & paupertatem nostri sæculi.

Dantur etiam hodie magni Viri, sed magnitudo plurium non apparet: hæc sunt dona cælestia tanquam plantæ pretiosæ. Disgratia voluit, quod nati & derelicti fuerint in sylvis sub quercibus & rupibus, qui hodie non alios, quàm sylvestres & amaros ferunt fructus. Ideo nostrum sæculum non debet accusari aliquis sterilitatis, nec ipsi præferri sæcula Augusti & Alexandri. Si invenitur in hoc aliquis pudor, non nisi negligentia attribui debet ac cæcitati eorum, qui hoc debebant aperire.

Sed ubinam sunt, dicetur nobis, Achilles, Virgilio, Cicerones, Catones, Aristoteles, Raphaëles, & Michaëles Angeli. Respondebimus, quod hi Architecti, hi Oratores, hi Potæ, Philosophi, Heroës, & hæc nova miracula mundi, quæ quæris, sunt modò ubi olim fuerant illi magni Pontifices & Imperatores, Marciani, Justiniani, Agatocles, Benedicti

Liber II.

f

* nediicti

nedicti XI. Sixti V. antequam fuissent ad
thronum & solium exaltati; sunt enim
in nostris officinis, vel in nostris pagis
pascentes oves, sed nos nec illos nosci-
mus, nec illi ipsimet se cognoscunt.

Videtur quod tantum fors & fortuna
possit invenire, & ostendere thesauros;
nihilominus industria humana, dum est
illuminata & animata per zelum boni pu-
blici, est potentissima. Si homines status
& Regiminis se applicarent ad invenien-
dum, ne ullum magnum ingenium, quod
natura nobis dedit, perderetur, talia ce-
tissimè invenirent quibuscum magna ser-
vitia Reipublicæ præstare possent.

Sciverunt Antiqui modum, Capita-
neum aut Generalem alicujus exercitus
excellentissimum & gloriosissimum inve-
niendi, dum tantum veste muliebri indue-
tus esset, & ipsemet nesciret conditi-
onem personæ, quàm quod sit mulier,
quod tanquam mulier cogitaret vivere.
Sciverunt modum inveniendi sub be-
bitu alicujus Pastoris famosum Pe-
ridem, Magnum Cyrum, Admirabilem
Regem Judææ, si semper sub hoc veste

vixissent, quid fuissent? Adhuc hodie sunt admirationi, etiam præterlapsis jam duobus aut tribus millibus annorum, id est quia officium suum exercuerunt & regnarunt. Si quilibet officium & artem suam exerceret, quàm esset orbis felix, quàm in illo viderentur homines excellentes & Viri incomparabiles.

Denique *Unusquisque in arte sua sapiens est.* Nemo enim erit sapiens & Vir idoneus, nisi qui exercuerit professionem sibi condignam. Dum Agatocles in sua juventute laboraret in officina sui Parentis, & faceret ollas de terra, fuit nequam qui parum valebat, Juvenis insupportabilis, qui fuerat proprius pro ruina sui Patris, propter parvam inclinationem, & minorem intelligentiam sui opificii. Agatocles enim fuit natus pro Regimine. Res mirabilis! à quo fortuna illum elevavit ad thronum, fuit unus ex magnis, & sapientioribus Regibus, qui unquam vixerunt in Sicilia.

Alius è contra Rex, qui dignitatem suam gubernandi malè exercebat, &

f 2

cujus

cujus Avus fuerat tutor, transiens officinam alicujus tutoris, in qua Juvenis quidam boni ingenii coactus per infortunium, pro vita sua sustentanda laborabat, dum videret quod hic Juvenis opifex malè opificium suum exerceret, irrisit illum, & ipsum objurgavit, quod coream manibus ejus malè tereretur. Verum est, Domine Opifex, respondit hic Juvenis, si enim quilibet artem suam exerceret, ego coream manibus meis malè non tererem, & tu non perderes tuas Provincias, nec relinqueres perire tuum Regnum.

Approbo quod natura ordinariè formet excellentes qualitates, & producat animas nobiles in personis altæ conditionis, sed ad hoc nulla lege adstringitur. Nam similiter rarum est, invenire inter homines alicujus Conditionis talenta propria ad addiscendas artes & scientias. Quod verè approbo, est, quod homo, qui bene peragit suum officium aut opificium sit certissimè sapiens, & quod sit una et melioribus sententiis Salomonis. *Unusquisque in arte sua sapiens est.*

REGU